

TEMA 7: INKLUSION ER VIGTIG - AIH ER GÅET FORREST

Inklusionsprojektet i AiH - et levestællesskab for borgere med særlige behov

Vimby Fonden ønsker fortsat at udvikle aktiviteter, fællesskab og arbejdspladser til glæde for både lokalområde og Aarhus kommune og en del af de muligheder bliver ødelagt, hvis store dele af landbrugsarealerne ved Andelssamfundet bliver bebygget. Vi vil derfor på det kraftigste opfordre til at disse områder bliver taget ud af Helhedsplanen.

I 2001 inviterede Andelssamfundet politikere i Århus Amt (senere Aarhus Kommune) til et partnerskab om at etablere et *levestællesskab for udviklingshæmmede*. Dette udviklingsarbejde resulterede i etableringen af et sammenhængende bo- og dagtilbud i Hjortshøj for borgere med særlige behov, der åbnede i 2012.

For at sikre et bredt fundament i lokalområdet og for at løfte den store opgave gik foreningen *Landsbyliv* ind i arbejdet, og stiftede *Fonden Vimby*. Fonden Vimby er en almennyttig fond, som driver socialøkonomisk virksomhed. I dag er det fortsat Fonden Vimby, der ejer og driver dagtilbuddet i samarbejde med Aarhus Kommune.

I udviklingsperioden var begrebet "landsbypædagogik" grundlæggende for drøftelserne mellem Andelssamfundet og Aarhus Amt. Begrebet beskriver et fællesskab, hvor det handler om at få gavn af mange forskellige aktiviteter (bolig, arbejde, fritid, fælles liv, kulturliv) som ligger i en lille enhed – i dette tilfælde Andelssamfundet og de forpagtede landbrugsarealer.

Det skaber en tryk, overskuelig og struktureret hverdag for den enkelte beboer. Det var fra begyndelsen en forudsætning, at byggeriet og pædagogikken skulle benytte sig af placeringen og fællesskabet omkring jord, landbrug, dyrehold samt socialt og kulturelt samvær til at fremme inklusionen.

Drøftelserne stod på i flere år, og i 2009 havde AiH og Aarhus Kommune et fælles beslutningspapir. Der blev udkrevet en arkitektkonkurrence finansieret af Realdania og derefter bygget et kommunalt botilbud med 16 beboere som stadig er en integreret del af Andelssamfundet. Det stod færdig i 2012 og alle parter modtog stor anerkendelse for initiativet.

Fonden Vimby skulle samtidig etablere et nyt privat dagtilbud med landbruget som omdrejningspunkt. Dagtilbuddet skulle have meningsfulde arbejdspladser tilpasset borgere med særlige behov. Planerne inkluderede bl.a. opførelse af besøgsstald, drivhus, værksted, gårdbutik og bageri.

I dag er gårdbutik, bageri samt en række mindre værksteder realiseret med støtte fra blandt andet Realdania på 6 millioner kr. og indsamling af et tilsvarende beløb fra gavmilde lokale. Driftsstøtte fra A.P. Møller Fonden samt opbakning fra en stor stab frivillig fra lokalområdet, har gjort det mulig for *Vimby* at opbygge en forretning med 15 arbejdspladser. En forretning som siden 2019 er selvfinansierende og løser flere opgaver for Aarhus Kommune med stort engagement.

I 2013 købte Fonden en grund af Aarhus Kommune til drivhus, stald og værksteder. Den første godkendelse Aarhus kommune gav blev underkendt i Naturklagenævnet. Herefter var der en længere planlægningsfase mellem lokale aktører og Aarhus kommune. Den proces blev stoppet af kommunen til fordel for en Helhedsplansproces for hele Hjortshøj, som nu har kørt i yderligere en årrække.

Med helhedsplanen for Hjortshøj burde det endelig falde på plads med drivhus og besøgsstald. Derfor er det helt uforståeligt, at der nu kommer en Helhedsplan, hvor arealer, der er en afgørende del af det landbrug, som værkstederne skal indgå i, bliver udlagt til kommende boligbyggeri. Det er en kæp i hjulet, og mangel på opbakning, til den udvikling som allerede er i gang.

Vimby Fonden tilbyder Aarhus Kommune unikke muligheder for meningsfulde arbejdspladser og fællesskaber. Borgere i lokalområdet har investeret store mængder af økonomi og tid i at få Vimby Fonden til at blive en succes. Fonden er helt afhængig af, at Aarhus Kommune fortsat investerer og bakker op om det succesfulde initiativ. "Kombinationen af et særligt lokalsamfund med en inkluderende kultur, en rummelig organisering og et naturskønt område med god plads udgør nogle af grundelementerne bag succesen, som VIMBY er, skriver lektor Anja Jørgensen og lektor Mia Arp Fallov, Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitetscenter i bogen *Velkommen i min bydel - om lokal social integration* (2017).